SVENSK MUSIKTIDNING.

NORDISKT MUSIKBLAD.

N:r 16. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Vasa 619. | Stockholm den 18 Oktober 1897. | Expedition: Kungstensgatan 56. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 17:e Årg.

Gaëtano Donizetti.

I Bergamo har nyligen med stora festligheter firats minnet af Gaëtano Donizetti, som här för 100 år sedan — den 25 september 1797 — blef född och äfven afled. Den norditalienska staden vid foten af alperna har skäl att vara stolt öfver sin son, den ryktbare maestron, som samtidigt med Rossini, Bellini och Verdi bildade en qvartett af operakomponister, till hvilkas toner föregående generationer i första hälften af vårt århundrade lyssnat med tjusning och hvilka äro maktegande ännu på nutidens operascener, om än deras välde är mindre odeladt och obestridt än förr. Af denna fyrväppling har den sentimentale Bellini mest skattat åt förgängelsen, medan Verdi, den ende kvarlefvande af dem alla, lik en ny Fenix flugit upp ur lågorna af den eld, som förbränt det föråldrade i deras för en äldre tid alstrade skapelser. Hvad som bland dessa mest angripits af tidens tand är den gamla seriösa, hypersentimentala operan med dess onatur i det musikaliska uttrycket och präliga koloraturbjäfs, då deremot deras opéra comique visar mera lifskraft. Det är också i främsta rummet »Regementets dotter», »Kärleksdrycken» och »Don Pasquale», hvilka hålla Donizettis namn uppe på nutidens operarepertoar, om äfven »Favoriten» (»Leonora») ännu mångenstädes åtnjuter publikens gunst och »Lucretia» likasom »Lucie» här och der få tjenstgöra som divors och operahjeltars paradhästar.

Gaëtano Donizetti, son af en tjenare, som med blott och bart sin lön hade att underhålla en talrik familj, fick detta oaktadt en god uppfostran. Hans kallelse för konsten röjde sig tidigt, men det var dock ej musiken som lockade honom mest, han ville bli arkitekt och omfattade med liflig håg målarekonsten, hvilken han hela lifvet igenom idkade med smak och framgång. Fadern ville emellertid att han skulle välja advokatståndet, såsom mest inbringande och ansedt. Det tvång man sålunda pålade honom dref honom, sedan hans böjelse för musiken vaknat med kraft, att gå in som volontär vid ett österrikiskt regemente, och så kom han till Venedig.

Gaëtano Donizetti.

Musiken studerade han i sin födelsestad för den på sin tid ansedde operakomponisten Simon Mayr och sedan från 1815 för Pilotti och pater Mattei i Bologna. Som komponist egnade han sig först åt kyrkomusiken, men lockades af Rossinis triumfer att slå sig på operakomposition. I Venedig debuterade han sålunda 1818 med operan *Enrico, conte di Borgogna,* som vann ett uppmuntrande bifall. Han öfvergaf nu militärtjensten, skref ännu ett par operor, hvarigenom han gjorde sig känd, så att han fick beställningar från scenerna i Mantua och Milano, 1826 till och med från Neapel, för hvilken stad han sedermera skref sina flesta och till en del bästa operor. Genom operorna *Zoraide di Granada* (Rom 1822) och än mer genom sin *Esule di Roma* (Neapel 1828) ökades hans anseende, och

med *Anna Bolena* (Milano 1831 — »Anna Boleyn», Stockholm 1844) ernådde han europeiskt rykte. Till 1830 hade han skrifvit 26 operor, hvilka kunna räknas till hans första kompositionsperiod. Från 1831 till 1835 skref han ej mindre än 22 operaverk. Närmast på »Anna Bolena», som gick öfver Europas förnämsta scener, följde hans mästerverk i komiska genren *L'Elisir d'amore* (Milano 1832 — Stockholm »Kärleksdrycken» 1840) samt *Fausta, Il Furioso, Torquato Tasso, Parisina, Lucretia Borgia* (Milano 1834 — Stockholm 1853), *Gemma di Vergy*, äfven 1834, hvilket år han blef kapellmästare och lärare i komposition vid konservatoriet i Neapel, kort derefter äfven professor i kontrapunkt och till slut, efter Zingarellis död 1838, dess direktör. Med *Marino Falieri* sökte han i Paris 1835 att taga försteget framför Bellini, hvilket dock ej lyckades. Sistnämnda år uppfördes derjemte hans operor *Belisario* (Venedig), *Maria Stuarda* (Neapel) och slutligen *Lucia di Lammermoor* (Neapel — Stockholm 1840), hvarmed han nådde sin kulmen i den stora seriösa stilen och som framkallade entusiasm öfverallt. Sedan Bellini samma år aflidit och Rossini slagit sig i ro på sina lagrar, stod Donizetti som den italienska operascenens herskare, till dess Verdi några år före hans död började att konkurrera med honom. På »Lucie» följde några mindre betydande operor, *Betly, Il Campanello* (begge i Neapel 1836), *La pia di Tolomei* (Neapel 1837), *Maria di Rudenz* (Venedig 1838).

Sina befattningar i Neapel lemnade Donizetti för att begifva sig till Paris 1840, der han då uppträdde med *Les martyrs* (libretton af Scribe är den omarbetade texten till »Poliuto», som censuren i Neapel förkastat), och *La fille du regiment* (Stockholm »Regementets dotter» 1845), som att börja med ej gjorde särdeles lycka, och *La favorite* (Stockholm »Leonora» 1850), med hvilken han vann stor framgång. Dessa operor vittna om att han vid deras tillkomst i afseende på det dramatiska uttrycket haft franska mönster för ögonen. Derpå följde åter några mindre betydande arbeten, deribland *Maria Padilla* (Milano 1841). Åren 1842-43 finna vi maestron i Wien, der *Linda di Chamounix* uppfördes (1842 — Stockholm, »Linda» 1855) och der man sökte fästa honom såsom hofkapellmästare och kammarkomponist med ett gage af 3,000 gulden. Åter gjorde han stor lycka med ett par operor, *Maria de Rohan* (Wien 1842) och den ypperliga komiska operan *Don Pasquale* (Paris 1843 — Stockholm 1869). Ett »Miserere» och ett »Ave Maria», som han skref i sträng kyrkostil till hofkapellet i Wien (1843) väckte lärda kännares uppmärksamhet. För Neapel skref han redan i Paris *Catarina Cornaro* och för sistnämnda stad *Don Sebastian*, den 68:e och sista af den produktive komponistens operor.

På resan från Neapel, der han fått »Catarina Cornaro» uppförd 1844, till Wien yppade sig tecken till den i följd af ett utsväfvande lefnadssätt uppkomna hjernsjukdom, som i Paris utvecklade sig till fullkomlig sinnesslöhet och för hvilken man förgäfves sökte bot på dårhuset i Ivry. År 1846 förde man honom till Nizza och 1847 till Bergamo, der han afled den 8 april 1848.

Förutom operor skref Donizetti åtskilliga sånger, arior och duetter, som öfverallt voro eftersökta. Han egde dessutom ej ringa skaldebegåfning, såsom man finner af texter, dem han sjelf skrifvit till sina operor.

* * *

De nämnda festligheterna i Bergamo till hedrande af Donizettis minne började redan den 21 augusti med invigningen af Riccardi-teatern, nu kallad Donizetti-teatern, då hans opera »Favorita» der uppfördes. Den 22 aug. öppnades en Donizetti-utställning af föremål, erinrande om maestrons lif och verksamhet, deribland hans piano, vid hvilket han komponerade sina operor, och flere manuskript till ännu outgifna kompositioner. Till Bergamo hade en mängd konstvänner från hela Italien samlat sig, deribland också två hans i Konstantinopel bosatta brorsöner * och bildhuggaren Francesco Jerace, skaparen af Donizettis minnesstod. Den 16 och 18 september egde festkonserter rum, vid hvilka fru Melba, Joachim, Teresina Tua och den gamle, i Bergamo födde violoncellvirtuosen Piatti medverkade. Den 26 september aftäcktes Donizetti-stoden på teaterplatsen i strålande väder under musik och tal vid monumentet. Äfven utom Italien har man firat Donizettis hundraårs-födelsedag, såsom i Frankfurt, der hans »Lucia» uppfördes med fru Alma Fohström som gäst. Här i den svenska hufvudstaden hade denna hundraårsdag lätt kunnat firas, då såväl »Leonora» som »Regementets dotter» när som helst böra kunna upptagas och äfven gifvits å k. operan denna höst.

* En bror till Donizetti, Guizeppe D. (född 1802, död 1856), tog 1831 anställning i Konstantinopel för att ordna sultanens militärmusik efter europeiskt mönster.

Musikpressen.

På Georg Abr:son Lundquist förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Utvalda Sonater af Haydn, Mozart, Beethoven. Band 1 och 2 à 2 kr.

W. Peterson-Berger: *Hyllningsmarsch* vid konung Oscar II:dres 25 åriga Regerings-Jubileum den 18 Sept. 1897. Inledning till Festspelet »Sveagaldrar». Pris 1 kr.

Voss: »*Riksdagens öppnande*». Parad-Marsch, Pris 75 öre.

Rich. J:son Rune: *Kongl. Andra Göta Artilleri-Regementes Marsch*, Öfversten och Ridd. G. Geijer vörds. tillegnad. Pris 75 öre.

Kongl. Helsinge Regementes Marsch. Pris 75 öre.

Rob. G. Morse: *Isbrytaren*, Marsch. Pris 75 öre.

Dr Jamesons Grand Marsch. Pris 50 öre.

Victor Holtz: *På Tiljan*, Marsch, tillegnad Teateramatörsällskapet. Pris 75 öre.

Chr. Teilman: *Eko från Norden.* Potpourri öfver svenska och norska melodier. Pris 1 kr. — *Våra vackraste Folkvisor.* Nr 1 »Ack Vermeland, du sköna», nr 2 »Glädjens blomster», nr 3 Neckens polska, nr 4 »Som stjernan uppå himmelen så klar», nr 5 »Om dagen vid mitt arbete», nr 6 Den bergtagna, nr 7 »Du gamla, du friska», nr 8 »Allt under himmelens fäste», nr 9 »Kristallen den fina», nr 10 Dalvisa.

För tvenne röster med piano:

Jul. Wiberg: *Tre sånger* (Qvällen. På sångens jublande vingar. I grönskande vår.) Pris kr. 1: 25.

För en röst med piano:

Carl Bohm: *Bön* (Bitte. — ess—f). Pris 50 öre.

Chr. Sinding: *Sånger.* 1) Majnatt (d—f), pris 75 öre; 2) Många drömmar (f—f), 60 öre; 3) Modern sjunger (d—f), 50 öre; 4) Bön till jungfru Maria (d—e); 5) I Seraljens gårdar (d—diss), 75 öre; 6) Bernsten (Rav. — c—f), 75 öre; 7) Nyårsnatt (c—ess), 75 öre; 8) Der skrek en fogel (b—f), 50 öre; 9) Jag går och letar och spårar (c—ess), 50 öre; 10) Jag hade mig en hjertans kär (ess—f), 1 kr.

För fyrstämmig manskör:

Svenska Folklekar och Folkdanser, arrangerade af Julius Wiberg. Pris kr. 1: 50. 1) Tag en annan. 2) Väfva vadmal. 3) Vill du gifta dej, så kom. 4) På en äng stod en gammal lada. 5) Det brinner en eld. 6) Flicka lilla, vill du gifta dej? 7) Opp och dansa. 8) För rosor och violer. 9) »I dansen lätt». 10) »Och jungfrun hon går i dansen». 11) Ja du, och du, och du, min lilla vän. 12) God afton, svärmoder min. 13) Utaf alla som gå i ringen. 14) Vi gånga oss på tiljor.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

Orchester-Partitur:

Aug. Söderman: *Schwedische Volkslieder und Volk-Tänze.* Pris 3 mark.

För piano, två händer:

John Jacobsson: *Fest-Marsch*, komponerad med anledning af H. Majestät Konung Oscar II:s Regeringsjubileum d. 18 Sept. 1897 och Högstdensamme i djupaste underdånighet tillegnad (Utförd å Stockholms slott vid Jubileums Festmiddagen). Pris 1 kr.

Svenska Toner, satta för piano af Gustaf Brinck. 2:a häftet. Pris 1 kr.

Händel-Album. Transcriptioner för piano af John Wallace. Pris 75 öre.

Miraloff: *Rêverie sur Neva.* Pris 75 öre.

Fritz Spindler: *Rheinlied*, »Strömt herbei ihr Völkerschaaren» von J. Peters, frei bearbeitet. Pris 1 kr.

F. Tropp: *En tripp till Hasselbacken*, Marsch. Pris 60 öre

N. Lindgren: *För Kung och Land*, Marsch, tillegnad öfversten och kommendören Edv. von Seth. Pris 50 öre.

Sven Kula: *Sköna, glada Stockholm*, Marsch. Pris 60 öre.

Louis Ganne: *La Tzigane*, Zigenar-Mazurka. Pris 1 kr.

Winter: *Kongl. Västgöta-Dals Regementes Marsch.* Pris 50 öre.

Pehr Svensson: *Femtonde Regementet*, Defiler-Marsch, vörds. tillegn. öfversten, frih. Ludv. Liljencrantz. Pris 50 öre.

C. Hulthander: *Mignonne*, Polka, op. 15. Tillegn. friherrignan Constance Lagercrantz. Pris 75 öre.

För violin och piano:

Paul Wachs: *Menuet Pompadour*. Pris 1 kr.

För violin:

Melodibok för violin, Vald samling Folkvisor, Folkdansar, Marscher, Nationalhymner, Bellmans-Melodier, Sånger ur operor och oratorier, Populära sånger m. m., lätt arrangerade, progressivt ordnade samt med fingersättning och föredragstecken försedde af Emil Sundqvist, ledamot af Kgl. Hofkapellet i Stockholm. Lämpligt Bihang till hvarje violinskola. Hätt. 1. Pris 1 kr.

För en röst med piano:

A. Hjelm: *3 Dal-Låtar*. Vallkullans visa (e—fiss); Täppliss Annas visa (b—f eller ass); Bjursgummans visa (ciss—fiss), op. 2. Pris kr. 1: 50.

A. M. Myrberg: »*När solen sjunker*» (c—f), »*O, du sommartid*» (c—g), dikter af K. A. Melin. Pris 75 öre.

John Jacobsson: *Vårsång* (nr 1 ess—g). Ord af Herman Sätherberg. Tillegnad grefvinnan Mathilda Taube. Pris 50 öre.

Aug. Ekenberg: *I Morgonstund* (ess—f). Pris 50 öre.

Is. Dannström: *Signalen ljuder och grafven bjuder* (g—e). Nr 30 af Bas Sångarens Album. Ny upplaga. Pris 75 öre. — »Nöjd och glad jag reser ifrån staden», Sångpolska (c—f, variant till a). Pris 75 öre.

För mezzosopran, baryton och trestäm. damkör med piano och violoncell:

Torsten Petre: *Kung Erik och Karin Månsdotter*, Fängelsescen från Gripsholm. Text af H. Widmark. Op. 25. Tillegn. grefve Georg von Rosen. Pris kr. 1: 25.

På Carl Johnns förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Minne från Stockholm, kompositioner för piano. V. Kjellander: Utställningsmarsch; A. M. Myrberg: Vid brusande ström; E. Ellberg: Aftonstämning; T. Petre: Midsommarlåt; Från tinnarne af Bredablick (Panorama). Pris kr. 1: 50.

Rich. Eilenberg: *Ensam*, Intermezzo. Pris 75 öre.

Carl Hulthander: *Festmarsch*, Hans Maj:t Konung Oscar II underdånigst tillegnad. Pris 2 kr.

C. Gurlitt: *Tolf lättare Etuder* till befordrande af fingerfärdighet. Pris 1 kr. — *Sex Småstycken*, komponerade med afseende på föredraget. Pris 1 kr.

F. Heimdahl: *Kongl. Flottans Parad-Marsch*. Pris 50 öre.

Paul Lincke: *Marsch* med text ur »Venus på utställningen». Pris 75 öre.

Rob. Gävert: *Friluftts-Museum-Marsch*, Minne från Skansen. Pris 50 öre.

Herm. Rosenzweig: *Stolts Ingeborg*, Vals. Pris 1 kr.

C. Hulthander: *Prinsessan Ingeborgs-Polka*. D. D. K. K. H. H. Hertigen och Hertiginnan af Vestergötland underdånigt tillegnad. Pris 1 kr.

Axel Häggblom: *Till Segels*, Polka. Pris 50 öre.

För en röst med piano:

I det gröna, visa af Elias Sehlstedt (c—e). Pris 50 öre.

A. M. Myrberg: *Drick ur den fyllda pokal!* Sång för baryton eller bas (a—e). Pris 75 öre.

För piano, två händer:

N. G. Strömberg: *Festmarsch* vid H. M. Konung Oscar II:s 25 års Regeringsjubileum, Hans Maj:t underdånigst tillegnad. (Eget förlag. — Pris ej utsatt.)

Kristian Lindeman: *Høitids-Marsch* ved Trondhjems 900 Aars Jubileum, som Præludium til Høimessen i Domkirken d. 18 Juli 1897, för orgel eller piano.

Främst bland här ofvan nämnda musikalier står Södermans *Volkslieder*, hvars utgifvande i orkesterpartitur gör förläggaren heder. Den tyska titeln visar afsigten att få dessa förträffligt arrangerade sånger kända och spelade äfven utom vårt land, och de utgöra verkligen en musikalisk skatt, som all världens orkestrar borde tillegna sig. Partituret upptager åtta nummer af våra mest bekanta folkmelodier. — Ett nytt häfte sådana för piano är G. Brincks *Svenska toner* (Domaredansen, »Jag ser uppå dina ögon», »Vi ska' ställa till en roliger dans», »Klara stjernor», »Fjorton år tror jag visst», »Som stjernan uppå himmelen», Svenska fackeldansen). Dessa äro genom öfvergångstakter sammanbundna såsom en enda fantasi med stundom något öfverraskande harmonisering, såsom t. ex. i inledningens sista takt. — Antik och gedigen musik innehåller *Händel-Album*, innefattande två adagion och den bekanta arian »Lascia ch'io pianga» ur »Rinaldo». — Högst värdefull för undervisningen är samlingen *Sonater* af Haydn (6 i Band 1, Variationer och Fantasi i Band 2), Mozart (6 i Band 1, 2 samt Fantasi och Rondo i Band 2), Beethoven (3 Sonatiner, op. 49 nr 1 och 2, op. 79, 2 Sonater, op. 14 nr 1 och 2 i Band 1, 7 Sonater, op. 2 nr 1 och 2, op. 10 nr 1 och 2, op. 13, 26, 27 nr 2 och Andante, op. 126 nr 3 i Band 2). Haydns äro redigerade af R. Kleinmichel, Mozarts af A. Door, Beethovens af G. Damm, alla försedda med fingersättning och frasering. Upplagan är, hvad texten visar, ursprungligen tysk. Om bästa fingersättning äro, som man vet, tankarne delade. Den synes här i allmänhet väl funnen, men synes oss kunna ha varit bättre, d. v. s. naturligare, på ett och annat ställe. Så Band 1, sid. 12, takt 18, der steget från giss ned till f bättre sker med 3:e och 1:a än med 2:a och 4:e fingret, eller sid. 17, takt 21, der handen onödigt sammandrages för att få tummen på g, hvilket är obehöfligt om 2:a fingret brukas för g:na, 3:e och 5:e för slutnoterna.

Anslående, medelsvåra salongsstycken äro Miraloffs *Rêverie* i gavottestil och den bekanta sången *Rhenvinets lof*, arrangerad som briljant, ehuru ej svår transkription, samt Gannes *La Tzigane*, inledd och afslutad med några takter af Rakoczy-marschen. — Pianomusiken utgöres till stor del af marscher, deraf ett par större komponerade till kungajubileet, nämligen Peterson-Bergers *Hyllningsmarsch* och Jacobssons *Fest-Marsch*. Den förra hade vi tillfälle att i förra numret omnämna såsom inledning till festspelet »Sveagaldrar», den senare är en pompös marsch, hvari kungssången »Ur svenska hjertans djup» är inlagd. Båda äro naturligtvis försedda med eleganta titelblad, af hvilka Peterson-Bergers, likasom äfven Strömbergs, prydes med konungens porträtt i generalsuniform. I marschen af hr Strömberg (musikdirektör vid Kronprinsens husarregemente) finner man mot slutet »Du gamla, du friska», uppburen af oktavgångar. Vackra vignetter pryda också Tropps marsch, med vy af Hasselbacken, och Sven Kulas, med utsigt af Stockholm från Fersenska terrassen.

Lindemans *Høitids-Marsch* är obetydlig till omfång och utstyrsel men ganska stämningsfull, i en enkel sättning, lämplig för både orgel och piano. — I Petres *Kung Erik och Karin Månsdotter* tonar »Vår Gud är oss en väldig borg» både i introduktionen, nr 1, för violoncell och piano, och mot slutet, då psalmen uppstämmes af »Fridsenglars chör», titeln på 4:e och sista numret. Nr 2 innehåller »Karins visa» i folkvisestil och »Monolog» (melodram) af kung Erik, nr 3 »Kungens visa» med arpeggieradt pianoackompanjemang och »Monolog» af honom (melodram) med violoncell och piano. Musiken är så harmoniskt enkel som möjligt och det hela lätt utförbart i privatkretsar.

Af senare insända musikalier ha på Abr. Lundquist förlag utkommit för piano de ofvan nämnda folkmelodierna, arrangerade af Teilmann, i hans vanliga manér såsom lätta, enkelt harmoniserade och något fantiserade transkriptioner. Gå vi till sångerna möta oss först *Wibergs duetter* i enkel, något gammaldags stil, med öfverstämman gående upp till ess eller f, hvarföre de ligga väl för rösterna. Bohms solosång är också i okonstlad visstil. Nyare tidsanda genomfläktar *Sindings sånger*. Dessa äro, utom den sist nämnda, korta och af allvarlig stämning med ackompanjemang af ackord. Sången nr 10, rikast till omfång, ackompanjemang och modulation, är särdeles intressant. Texten med sitt dityrambiska innehåll om kärestans vin och slutet med utropet »o Gud!» förefaller dock något underlig. I denna sång bör å 3:e sidan, 4:e takten nedifrån basen börja med dess, och å sid. 6 fattas väl i 2:a takten återställningstecken vid ess i basen. Nr 7 är litet enformig med upprepande af samma melodiska fras. Sångerna äro för öfrigt förträffliga, alla med svensk, norsk och tysk text, utom två (nr 2 och 4), hvilka endast ha svensk och tysk sådan.

Munter qvartett- och körsång erbjuda *Svenska folklekar och folkdanser* i lyckad sättning; man kan dock anmärka, att melodien till »Väfva vadmal» onödigtvis blifvit stympad.

Elkan & Schildknecht ha ytterligare utsändt en vacker *Menuet Pompadour* för violin och piano samt en förtjenst-

fullt redigerad *Melodibok* för violin med små 2—4-radiga stycken, som böra blifva välkomna för unga violinspelare. Af sångerna äro A. Hjelms *Dal-låtar* ganska originella med sitt dalspråk; i enkel, melodisk stil äro Myrbergs och Ekenbergs anslående sånger; i Jacobsons lifliga vårsång verkar en tvär modulation öfverraskande, den är emellertid till melodi som ackompanjemang ypperlig. Dannströms *Polska* är en mycket bekant melodi till väl passande ord af A. Säfström, den är ett värdefullt tillskott till de naturfriska sångpolskor vi förut erhållit af Dannström. Hans andra här nämnda sång ha vi förut omtalat; den nya upplagan visar att denna sång vunnit allmänhetens tycke.

Det återstår nu att påpeka Johnns nyheter, af hvilka några falla i ögonen med mycket prydliga vignetter. Så har *Minne från Stockholm* på titelbladet vyer i fint färgtryck af slottet, nya operahuset, utställningen, renberget på Skansen m. m. Detta pianohäfte har omvexlande innehåll, börjande med en utställningsmarsch, hvarpå följer ett utmärkt litet stycke, »Skansen» af Ellberg. I Myrbergs stycke är »Du gamla, du friska» inflickadt. Potpourriet i slutet innehåller kända melodier, lämpade till särskilda Stockholmsplatser och länder (Rosendal, »Gärdet», Hasselbacken, Norge, Finland m. m.).

Hulthanders ganska ståtliga *Festmarsch* har äfvenledes ett titelblad i färgtryck, vy i gammal stil af Drottningholm med sjö, krigsskepp och rikssvapen. Behållningen af marschen är anslagen till konungens jubileumsfond, likaså är behållningen af Hulthanders *Polka,* med porträttmedaljong af prins Carl och prinsessan Ingeborg, bestämd att tillfalla hemmet för fallandesjuka, sinnessköa barn å Mariehäll, en välgörenhet, som hedrar utgifvaren. Äfven på detta förlag har, som man ser, flere marscher utkommit, deraf en ur »Venus på utställningen» (Arenateaterns »clou» under sommaren) med underlagd text och fina porträttbilder i ljustryck af divorna Diana, Venus och Mars.

Musik af bestående instruktivt värde äro Gurlitts *Etyder* och *Småstycken,* de förra för nybörjare alldeles förträffliga till båda händernas utbildning, de senare vackra och nyttiga stycken för något försigkomna elever. Eilenbergs *Ensam* är ett populärt salongsstycke med melodi ackompanjerad af triolackord.

En sång med ypperlig stämning i sitt slag är Myrbergs rytmiskt liffulla bacchanal, å hvars titelblad en frodig munk med höjd pokal och glad min vittnar om sångens innehåll. Visan af Sehlstedt går på en gammal välbekant melodi.

Dödsfall inom musik- och operavärlden 1896.

(Forts. och slut från föreg. nr.)

Leslie, Henry David, utmärkt dirigent och betydande komponist, född 18 juni 1822 i London, död derst. i april.

Lindström, Gustaf Theodor, violinist, f. d. kammarmusikus, medlem af hofkapellet i Stockholm; död 4 mars, 54 1/2 år.

Meinardus, Ludvig Siegfried, bekant komponist och musikskriftställare, född 17 sept. 1827 i Hooksiel, död i början af juli i Bielefeld.

Nicolai, Wilhelm Frederik Gerhard, holländsk komponist och musikskriftställare, född 20 nov. 1829 i Leiden, död 29 april.

Novello, Josef Alfred, bekant musikförläggare i London, död 16 juli i Genua, 86 år.

Phister, Ludvig Joachim, ryktbar dansk dramatisk konstnär och äfven sångare, född 23 maj 1807 i Köpenhamn, död derst. 15 sept.

Planté, Francis, utmärkt pianovirtuos, född 2 mars 1839 i Orthez (dep. Basse Pyrénées), död i Périgueux under sommaren.

Pohl, Richard, bekant tysk musikskriftställare, född 12 sept. 1826 i Leipzig, död 17 dec. i Baden-Baden.

Pruckner, Dionys, professor, pianist och konservatorielärare i Stuttgart, född 12 maj 1834 i München, död i Heidelberg 1 dec.

Reinthaler, Karl Martin, ansedd tonsättare, född 13 okt. 1822 i Erfurt, död 13 febr. i Bremen.

Ritter, Alexander, violinist och komponist, född 27 juni 1833 i Narva, död 12 april i München.

Schachner, Rudolph Joseph, pianist och komponist, född 31 dec. 1821 i München, död 16 aug. i Salzburg.

Schumann, Clara Josephine, född Wieck, berömd pianist, enka efter Robert Schumann, född 13 sept. 1819 i Leipzig, död 20 maj i Frankfurt am Main.

Steinway, William, chef och siste kvarlefvande grundläggaren af den världsberömda pianofabriksfirman Steinway & Sons i Newyork; född 3 mars 1836 i Sesen, död 30 nov. i Newyork.

Thomas, Charles Louis Ambroise, världsberömd fransk komponist, född 5 aug. 1811 i Metz, död i Paris 12 febr.

Vieuxtemps, Jules Joseph, soloviolinist vid italienska operan i London och sedan i Hallé-orkestern i Manchester, född 1832 i Brüssel, död 26 mars i Belfast, broder till den berömde violinisten Henri V.

Villaret, utmärkt fransk tenor och operasångare, född 1830 i Milhaud, afled under sommaren.

Walin, Amalia, framstående svensk romans- och oratoriesångerska, född 18 maj 1825 i Vesterås, död 22 aug.

Wallenstein, Martin, pianist och komponist, född 22 juli 1843 i Frankfurt a. M., död 30 nov. derstädes.

Wasielewski, Joseph W. von, berömd musikskriftställare och äfven komponist, född 17 juni 1822 nära Danzig, död 13 dec. i Sondershausen.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. operan. Okt. 1. Delibes: *Lakmé.* — 3, 8. Bizet: *Carmen.* — 4, 15. Boïto: *Mefistofeles* — 5. Verdi: *Aida* (Aida, Amneris: fruar Östberg, Linden; Amonasro, Radames, konungen, Ramphis: hrr Lundqvist, Bratbost, Sellergren, Brag). — 6. Peterson-Berger: *Sveagaldrar.* Leoncavallo: *Pajazzo* (Nedda: frök. Hallgren). — 7. Gounod: *Romeo och Julia* (Julia: fru Brag). — 10. v. Flotow: *Martha.* — 11. Gounod: *Faust.* — 13. Gluck: *Orfeus* (Eurydike: frök. Hulting). Mascagni: *På Sicilien* (Santuzza, Lola; fru Brag, frök. Thulin; Toriddo, Alfio: hrr Ödmann, Söderman).

Dramatiska teatern. Okt. 1, 3. *Mästerlotsens minnesdag*

Södra teatern. Okt. 10—15. L. Varney: *De små lammen,* operett i två akter af Armand Liorat (Emeraldine, Christian, François: fru M. Bergström, frök. Ohlsson, fru Lambert; Badurel, Josef: hrr Justus Hagman, Barklind).

Arenateatern. Okt. 1—3. Audran: *Lyckoflickan* (fru Norrie). — 4—10. Millöcker: *Norrskenet,* operett i tre akter af Hugo Wittman, öfvers. af E. Högman (Marinja: fru Castegren, gäst; Petruschka, furstinnan Trutskoi: fruar Wahlbom, Lund; Jussupof, greíve Tesselski, furst Trutskoi, Agaton, Niki: hrr Wahlbom, Ullman, Rönnblad, G. A. Lund, Örnberg.

Sveasalen. Okt. 5. *Symfonikonsert* af musikkapellet från Scala-teatern.

Fru Arnoldson afslöt denna gång sitt gästspel i »Lakmé», och operan har derefter ej haft annat nytt att bjuda än fröken Hultings framträdande som Eurydike. En annan för henne ny rol lär snart nog blifva Ortruds i »Lohengrin». Af äldre pjeser stå »Muntra fruarna», »Trollflöjten» och »Hvita frun» på repertoaren, och den nyhet som för närvarande inöfvas är Goldmarks »Syrsan» (Heimchen am Heerd»). — Arenateatern har stängts för året, sedan Millöckers nya operett »Norrskenet» några gånger gått öfver scenen. Denna operett innehåller rätt många öronfägnande och roliga musiknummer för en och flera röster, särskildt en bra duett i 2 akten mellan Agathon och Marinja. Såsom Agathon, damskräddaren, framkallar hr Lund talrika skrattsalvor, fru Castegren är en täck Marinja och sjunger behagligt, om än rösten ej har samma fraicheur som förr. Handlingen i pjesen är något intrasslad och långdragen, men rätt underhållande och oförarglig. Pjesen var af hr Linden väl uppsatt och fick

på det hela ett godt utförande. — Södra teaterns nya operett är oss ännu obekant. — En intressant symfonikonsert var den, som det förstärkta italienska kapellet i Sveasalen gaf i början af månaden. Programmet upptog uvertyrerna till »Anacreon» af Cherubini, »Leonora» n:o 3 af Beethoven och »Tannhäuser» samt till »Holmara» af L. Solari; vidare Scherzo ur Mendelssohns »Midsommarnattsdröm», Sorgmarsch ur »Götterdämmerung», Svendsens »Carneval i Paris», ett par små delikata stycken, »Le dernier sommeil de la Vierge» af Massenet och Minuett af G. Bobzoni (som bisserades), samt första delen af Mendelssohns violinkonsert, mycket talangfullt spelad af signor F. Grossi.

Från in- och utlandet.

Kungl. operan. Fru Sigrid Arnoldson kommer att åter låta höra sig å k. operan några gånger, och biljettprisen komma under detta gästspel att sättas lägre än under det föregående.

I likhet med i fjol anordnas abonnement för 25 föreställningar med början onsdagen den 20 dennes. Prisen bli desamma som i fjol.

Stockholmsutställningen stängdes den 3 oktober, hvarvid Svea artilleriregementes musikkår på estraden ofvanför ingången till industrihallen högtidlighöll akten med några musiknummer. När klockan slog 5 uppstämde musiken »Hör oss, Svea», hvarefter öfverståthållaren höll afslutningstalet, åtföljdt af fyra fanfarer. Musiken spelade derefter »Du gamla, du friska» samt en marsch.

Musikföreningen har i dessa dagar börjat sin verksamhet för säsongen med inöfvandet af Mendelssohns oratorium »Paulus», ämnadt att utföras å föreningens första konsert för arbetsåret den 4 november, då 50 år förflutit sedan kompositörens död. Till föreningens andra konsert i februari förberedas Gades »Balders dröm», hvaraf första afdelningen uppfördes vid andra nordiska musikfesten i våras, samt ett härstädes icke utfördt verk af César Franck, »Rebecka», hvarjemte äfven ett svenskt m. fl. verk torde komma till utförande. Å tredje och sista konserten för året är ämnad att utföras antingen Schumanns »Das Paradies und die Peri» eller ett oratorium af Händel. Musikföreningens dirigent är fortfarande professor Neruda.

Musikföreningen inbjuder såsom förut till tecknande af abonnement å de nämnda tre konserterna till de vanliga prisen af respektive 12, 10 och 8 kr., hvilket abonnement berättigar till biljetter till samtliga konserter samt tillträde till alla repetitioner. Teckning af abonnement kan ske i Abr. Lundquists hofmusikhandel, Malmtorgsgatan 8, hvarest abonnementskort finnas att tillgå och der framdeles biljettförsäljningen till föreningens konserter kommer att ega rum.

Aulinska qvartetten kommer äfven under denna säsong att med biträde af hr V. Stenhammar fortfara med sin förtjenstfulla verksamhet på kammarmusikens fält, och kan man hoppas, att antalet abonnenter å deras intressanta soaréer allt mer skall ökas. I år ha, ganska välbetänkt, programmen för alla fem konserterna på förhand offentliggjorts och lyda sålunda: *1:a soarén,* 18 okt.: Borodin: Stråkqvartett (för första gången); Brahms: Pianoqvintett; Haydn: Stråkqvartett. *2:a soarén,* 15 nov.: Goldmark: Stråkqvartett (f. f. g.); Sinding: Pianokompositioner; Händel: Violinsonat; César Franck: Pianoqvintett. *3:e soarén,* 10 jan.: Beethoven: Stråkqvartett, op. 18, Pianotrio, op. 70 nr 1, Stråkqvartett, op. 132. *4:e soarén,* 21 febr. (svensk afton): Bäck: Stråkqvintett (f. f. g.); Berwald: Pianotrio; Sjögren: Fantasistycken för violin; Stenhammar: Stråkqvartett (f. f. g.). *5:e soarén,* 21 mars: Mozart: Sextett med valdhorn; Schumann: Violinsonat; Dvoràk: Stråkqvartett (f. f. g.). Soaréerna börja kl. 8.

Mazérska qvartettsällskapets första sammankomst i höst, den 7 dennes, var mycket talrikt besökt och bevistades af Aulinska qvartetten, som deltog i aftonens qvartettspel och tillsammans med hr V. Stenhammar utförde en särdeles intressant pianoqvintett af Dvoràk. Den unge violinisten M. Ahlberg, elev af konsertmästare Frid. Book i Musikaliska akademien, lät också höra sig under aftonen och väckte mycket bifall samt stora förhoppningar för hans konstnärliga framtid. Hr A. anträder snart en studieresa till Belgien, der han lär skola utbilda sig under den utmärkte violinvirtuosen Cæsar Thomsons ledning.

Violinister och musikvänner, som vilja njuta af god kammarmusik, kunna få göra detta genom att sluta sig till Mazérska qvartettsällskapet, som sammanträder hvarje torsdag. För sällskapets aktiva medlemmar kommer fortfarande att beredas tillfälle att ytterligare en afton i hvarje vecka få öfva kammarmusik i sällskapets lokal, belägen i Handtverksföreningens hus vid Brunkebergstorg.

Födelsedagar. Siegfried Saloman, den bekante, värderade operakomponisten och tonsättaren, fylde den 2 oktober 81 år och fick då från många håll emottaga lyckönskningar och hedersbevisningar. Den gamle tondiktaren är ännu vid goda kroppskrafter och en för hans ålder mindre vanlig vigör.

Gunnar Wennerberg fylde den 2 oktober 80 år, med, som det synes, ännu obrutna själs- och kroppskrafter, och var då hela dagen igenom föremål för rik hyllning.

Drottningen lät genom sin tjenstgörande kammarherre framföra sina lyckönskningar, och prins Eugen infann sig personligen. Hertigen och hertiginnan af Vestergötland hade sändt bref och buketter.

Bland deputationerna märktes alla de ecklesiastikdepartementets f. d. och nuvarande embets- och tjenstemän, hvilka tjenstgjorde medan hr Wennerberg var departementets chef, Svenska akademiens i staden varande ledamöter, Nationalmusei tjenstemän, från Upsala studentkår, Upsala studentkårs sångförening och Vestgöta nation i Upsala, från lärare i Skara elementarläroverk, från födelsestaden Lidköping, från döfstumskolan i Örebro m. fl.

En massa telegram anlände naturligtvis äfven från en mängd orter inom landet samt från Norge, Danmark och Finland, från hvilket sistnämnda land märktes ett från skalden Topelius.

Från såväl korporationer som enskilda personer, anhöriga och vänner hade dessutom sändts en mängd dyrbara presenter, blommor, bref och telegram.

Tonsättaren Wennerberg hyllades slutligen vid 7-tiden på aftonen af den nybildade »Septemberkören», hvilken under dr Kulls anförande uppstämde »Stå stark, du ljusets riddarvakt» och »Orfeus sjöng». Statsrådet tackade för sången, hvarpå dr Kull utbragte ett lefve för jubilaren, hvilket åtföljdes af kraftiga hurrarop. Dr Kull höll derpå ett tal för statsrådet, hvarpå denne tackade. Slutligen utfördes »Hör oss, Svea» och »Stilla skuggor», hvarefter sångarne aftågade under afsjungandet af »Sjungom studentens lyckliga dag».

Fröken Gerda Nilsson, den unga, behagliga och begåfvade sångerskan, har i dessa dagar anträdt en studieresa till utlandet. Efter någon tids vistelse i Fécamp, för att göra sig förtrogen med franska språket, beger hon sig till Paris för att der idka ett års sångstudier för en på senare tiden mycket berömd sånglärare, Verguier, sjelf elev af professor Bax.

Fröken Helene Munktell, vår värderade tonsättarinna, som brukar tillbringa vintrarne i Paris, har under sommaren, som vanligt, uppehållit sig i hemlandet och senast i hufvudstaden. Hon har här på uppdrag af Svenska kvinnornas nationalförbund skrifvit en kantat för damkör, hvilken utfördes vid öppnandet af förbundets konferens, som egde rum under förra månaden.

Fröken Signe Hebbe har åter börjat sina högt värderade lektioner, såsom en annons å sista sidan meddelar.

Ordensförläning. Professor Neruda i Köpenhamn har utnämts till riddare af S:t Olafsordens första klass.

42 finska folkvisor, bearbetade af Gustaf Hägg, hvilka vi för en tid sedan i största korthet, af brist på utrymme, anmälde (se dubbelnumret 11 och 12), har i finska pressen erhållit särdeles ampla erkännanden. Så skrifver Helsingfors' förnämliga svenska tidning »Nya Pressen» bland annat: »Det är med verkligt nöje vi anbefalla dessa utmärkta klavertranskriptioner af våra mest kända finska folkvisor i den musikaliska allmänhetens ynnest. Arrangementen förråda ett så fint harmoniskt modulatoriskt sinne, och komponisten har på ett så självfullt sätt uppfattat den poetiska innebörden i folkmelodierna, att vi utan tvekan ställa hr Häggs bearbetning af desamma i musikaliskt afseende lika högt som Griegs mästerliga omklädnad af hans hemlands melodier. Sådana bearbetningar af våra finska folkvisor ha ännu ej framkommit hos oss. Klaversatsen är rik och fullt modern, utan att erbjuda några större svårigheter.»

Direktör Häggs annons å sista sidan om musikundervisning begagna vi tillfället att här påpeka.

Göteborg. Italienska Bersaglieri-kapellet, i hvilket sign. Gaëtano Fusella, den från Sveasalen i Stockholm bekante framstående violinisten, medverkade, slutade d. 15 sept. sina konserter i Trädgårdsföreningens lokal. Samtidigt slutade dir. C. F. Richter de stora instrumentalkonserterna på Lorenzberg, hvarefter han dirigerade i Trädgårdsföreningen, der sign. Fusella och sångaren Åke Wallgren äfven uppträdde som gäster i andra hälften af september. I sistnämnda lokal hade operasångaren Oscar Lomberg d. 5 sept en matiné med biträde af hr Otto Edberg. Göta P. B:s sångkör gaf här till täckande af omkostnaderna för resan till sångarfesten i Stockholm d. 11 sept. en konsert, och för samma ändamål gafs d. 17 af Qvartettsällskapet från Helsingborg på dess uppfärd till hufvudstaden en konsert under ledning af postexpeditör G. Boheman, sällskapets dirigent. Den 29 sept. hade dr Karl Valentin en afskedskonsert på Reallärоverket före sin uppflyttning till Stockholm. Programmet upptog endast hans egna kompositioner och innehöll 1) Kamp för tillvaron, barytonsolo (en musikälskare) och manskör, dikt af A. Fitger; 2) »O, god natt, mitt hjärta», »Säf, säf, susa» och »Akten er», solosånger (fru D. Möller); 3) Ur »Kantat till Victor Rydbergs minne» (vid S. H. T:s minnesfest i Stockholm) för baryton (hr Åke Wallgren) och manskör; 4) Neckens polska och Orsa polska, arrang. för damkör och piano; 5) Solosånger: I midnattsstund, Den lycklige (hr Å. Wallgren); 6) Damkörer: Vårregn, Dagsländorna; 7) Sånger: Landsknektens visa, Hundratusen lärkor jubla (en musikälskare); 8) Sånger: Kärlekslycka, I maj, April (fru D. Möller); 9) Brudfärd, ballad af A. Fitger, för soli och kör. Dr Valentin biträddes af Harmoniska sällskapets kör och fru Ellen Nilsson som ackompanjatris.

Efter konserten samlade sig dr Valentins många vänner till en kollation på Grand hotell, hvarvid Harmoniska sällskapets ordförande, direktören i bolaget Svea, hr Max Olbers, i vältaliga ordalag föreslog hans skål, utbringande ett varmt tack för det storartade arbete dr Valentin uträttat under de år han varit sällskapets dirigent. Docenten Kjellén höll ett tal till dr Valentin som tonsättare, och professor Wijkander framförde ett tack från de djupa leden, hvilka genom folkkonserterna fått njuta af musikens heliga konst. Dr Valentin besvarade talen i enkla, anslående ordalag och uttryckte en förhoppning, att musikens konst måtte i Göteborg vinna allt större utbredning.

Med oktober började »operasäsongen» gifva föreställningar på Stora teatern. Den 1, 2, 4 uppfördes »Trubaduren» (Leonora, Azucena: frkn. Flodin, Grönberg; Luna, Manrico, Fernando: hrr Lomberg, Lindblad, Hansen) och d. 7 d:s gafs »Konung för en dag» (Nemea, Zelida: frkn Keyser, Francke; Mossul, Kadoor, Zephoris, Piffear, Zizel: hrr Lomberg, Hansen, Lindblad, Hagman, Wallgren). Den 2 okt. gåfvo hrr Åke Wallgren och G. Fusella afskedskonsert, biträdda af fru Ellen Nilsson.

Från våra grannländer.

Kristiania. 1 sept. — 9 okt. Kristiania teater har af musikpjeser i slutet af september gifvit »Dansen paa Koldinghus», melodrama i 2 handlingar af Holger Drachmann, musik af Ch. Kjerulf. Den 26 var festföreställning med anledning af kungajubileet, då programmet upptog denna pjes föregången af Webers »Jubelouverture» och en Prolog, framsagd af fru Gundersen.

Eldorado-teatern har under denna tid haft att bjuda på »Nitouche», i hvars titelrol frkn Inga Berentz debuterat, och vidare »Stabstrumpetaren», »Boccaccio» (fru Gregersens debut), Offenbachs »Krybskytterne» och »Den gamle violinspelaren», »Kolhandlarne», »Ett bröllop i Paris» och »Vermländingarne». D. 25 gafs en kunga-jubileums-föreställning, hvars program upptog Prolog, »Regementets dotter» Nationaldansar och Apotheos. — Centralteatern har gifvit »Der var en gang» med Lange-Müllers musik och bjudet på konsertnummer m. m.

I Tivoliträdgården gafs d. 19 sept. med anledning af Kung Oscar II:s regeringsjubileum en festföreställning, hvarvid utfördes en jubileumskantat med text af Chr. Larssen, musik af kapellmästare Schorcht, solosång af fru Barbara Larssen m. m.

Den 11 sept. gafs i Logens stora sal konsert af Chr. Sinding med biträde af fru Erica Nissen och hennes son Karl (äfven pianist) samt Kristiania teaters orkester. Programmet upptog endast konsertgifvarens egna verk: 1) Symfoni (D moll), 2) Final ur violinsonat (C dur), instrumenterad för orkester af Ottokar Novacek (manuskr.), 3) Pianoduetter (manuskr.), 4) Rondo infinito för stor orkester. En kritiker yttrar om dessa nyheter, att de äro i stil med Sindings andra verk. Pianoduetten i E moll berömmes för vacker melodi och figurativt motiv. Orkesternumren sägas vara instrumenterade »med alla Liszt-Wagner'ska instrumentations-raffinements». O. Winter-Hjelm yttrar om konserten följande: »Jag tror, allvarsamt sagdt, att publiken icke så mycket njuter af musiken — undantagsvis i enskilda momenter — men att den har känsla af att befinna sig inför en betydande förmåga med stor teknisk utveckling, med fast öfvertygelse att den Wagnerska regien är den enda saliggörande. När det tekniska öfverskottet och den förståndiga hänsynen till framgången snart har gjort sig tillräckligt gällande, vill väl också poesi i stämning och moderation i uttryck vinna terräng på nytt». Yttrandet är ett ord i sinom tid.

Konserter ha för öfrigt under september gifvits af violinisten Arve Arvesen, sångerskan Jacobine Madsen samt fru Anna Kribel-Vanzo och prof. Vittorio M. Vanzo (2 kons.) Den 3 okt. konserterade pianisten Gusta Belmont med biträde af Kristania teaters orkester och spelade G-dur-konsert af Rubinstein, F-moll konsert af Henselt m. m.

Fru Sigrid Arnoldson gaf den 4 okt. i Logens sal konsert med biträde af pianisten prof. Bass, då hon sjung juvelarian ur »Faust», Echolied, »Die Nachtigal», sång af Grieg och en svensk folkvisa. På ännu ett par konserter, den 6 och 8 sjöng hon Elsas dröm ur »Lohengrin», Dinorah-arian, Vals ur »Romeo och Julia», »Connais tu le pay» ur »Mignon», »Mia piccirella» ur operan »Salvator Rosa», Les filles de Cadix m. m.

Musikföreningens 1:sta konsert under säsongen egde rum den 9 okt. med biträde af violinvirtuosen Florian Zajic och fru Anna Kribel-Vanzo under Iver Holters direktion, Programmet innehöll: 1. Schumann: Symfoni, D-moll;. 2 M. Bruch: Violinkonsert i

G-moll; 3. Weber: scen och aria ur »Friskytten»; 4. Raff: Suite för violin och ork., samt 5. Mozart: Uvertyr till »Figaros bröllop».

Helsingfors 1 sept.—7 okt. Svenska teatern inledde 1 sept. säsongen med ett lustspel »Prestgårdsidyll» och har ännu ej haft några musikpjeser på spellistan. Musiknöjena här ha hittills endast utgjorts af konserter. En sådan af intresse gafs den 2 sept. af fröken Aino Achté, den unga sångerskan, som efter ett års studier vid konservatoriet i Paris der hon vunnit första priset i operaklassen, erhållit engagement vid Stora operan derstädes. Fröken Achté sjöng på sin konsert Aria ur »Julius Cæsar» af Händel, arior ur »Galathé» af Massé, spegelscen ur »Thais» af Massenet m. m., ensam utförande hela programmet, ackompanjerad af hr Merikanto. Hennes röst beskrifves såsom klangskön, stor och väl utbildad i koloratur. Efter denna konsert följde två andra, å hvilka sångerskan lät höra sig i Dinorah arian, valsariorna i »Faust» samt »Romeo och Julia», Elsas dröm, aria ur »Traviata» m. m.

Just nu ingår underrättelse från Paris, att fröken Achté gjort en lysande debut å Stora operan såsom Margareta i »Faust».

Den 18 sept. firade Svensk-norska gillet härstädes konung Oscar II:s regeringsjubileum med en fest, hvarvid sång, deklamation, tablåer och nationaldansar utfördes. Vid tillfället spelades en »Jubileumsmarsch», komponerad af K. Flodin (utk. för piano). — Den 12 sept. gafs en folkkonsert till invigning af Brandkårshusets renoverade festsalong af kåren derstädes. — Ett par konserter ha gifvits af pianisten, fröken Sigrid Sundgren, som utvecklade en stor och bravurmessig talang med Beethovens sonater op. 90 och 78, Schumanns »Pappillons», Chopins sonat op. 35, åtskilliga andra saker af Chopin, hvarmed hon företrädesvis lyckades, m. m.

Den 1 okt. konserterade Axel von Kothen, en ung tenorbaryton, som nyligen studerat i Italien. Han säges vara i besittning af en sympatiskt klingande röst och sjunga känsligt och uttrycksfullt. — De Populära konserterna i Societetshuset började d. 2 okt. med biträde af violinvirtuosen Ch. Gregorowitsch och ledas fortfarande af dir. Kajanus.

Köpenhamn 1 sept.—9 okt. Kgl. teaterns repertoar under denna tid har upptagit »Trollflöjten», »Drot og Marsk», »Orfevs og Eurydike», »Ungdom og galskab», »Mästersångarne i Nürnberg», Mozarts »Bortförelsen fra Seraljen» samt balletterna »Waldemar» och »Coppelia». Folkteatret har gifvit »Niniche» med fru Charl. Wiehe som gäst.

Den 1 sept. gaf Camille Saint-Saëns en kammarmusikkonsert, biträdd af konsertm. Helmer och kappellmusikus Hoebers. Programmet upptog af hans egna kompositoner: Pianotrio i E-moll, »Valse mignonne», »Gavotte» och Sonat i D-dur för violin och piano. Den franske mästaren gaf derefter en populär orgelkonsert i Helligaandskirken. En konsert gafs här den 25 sept. af den äfven hos oss bekanta sångerskan fröken Margarethe Pétersen, biträdd af pianisten fröken Adolpha Johnsson.

Paris. Saint-Saëns' opera »Samson et Dalila» upplefde i juni månad 100:e föreställningen. — De berömda Lamoureux-konserterna hafva upphört. Om de skola lefva upp i annan form eller under annan dirigent är ovisst.

Leipzig. »Die Bohème», Puccinis opera uppfördes här den 14 september första gången. Operan har i Italien förut öfverallt gjort stor lycka. Texten till densamma utgöres af scener ur H. Murgers »Vie de Bohème». Kritiken i »Die Signale» yttrar om operan, att den går i det veristiska farvattnet, bjuder endast på fragmentariska melodiska floskler och oafslutade nummer. Operan vimlar af plattheter och brutaliteter, och till konstigheterna i harmoniskt hänseende hör fullständig negering af qvintparalleller. Mest förlikar man sig med orkesterns och sångstämmornas behandling. Libretton är ej heller illa hopkommen, om äfven handlingen saknar enhet och logisk utveckling.

Dödsfall.

Apenes-Zela, Sophie, berömd norsk sångerska, afled i juni i Boston, der sedan 1889 bosatt och gift med den framstående författaren och advokaten Edgar Achorn. Sophie Apenes, föld 1861, var elev af fru Basilier-Magelsen i Kristiania och studerade sedan vid Musikaliska akademien i Stockholm vidare i Paris för fru Marchesi och Delle Sedie. Efter att först ha offentligt uppträdt som sångerska i Kristiania, debuterade hon sedan i Köln som Margareta i »Faust» och erhöll engagement. Både i Europa och Amerika har hon derefter under konstnärsnamnet Zela gjort sig fördelaktigt känd. Bland hennes förnämsta operapartier kunna nämnas, utom Margareta, Elisabeth och Venus i »Tannhäuser», Alice i »Robert», Adalgisa i »Norma» m. fl.

Chivot, Henri, lustspelsförfattare, afled de 19 sept. i Vesinet 67 år gammal. Chivot har tillsammans med Duru skrifvit en mängd operatexter till partitur af Offenbach, Audran, Lecocq m. fl., deribland må nämnas »Teblomma», »Tjufskyttarne», »Madame Favart», »Lyckoflickan», »Stora Mogul», »Gräshoppan och Myran» etc.

Frigell, Halfdan en ung lofvande svensk tonsättare, född i Upsala d. 20 sept. 1868, son af prof. Anders Frigell, afled i Södertelge d. 20 augusti. Han har gjort sig känd genom utgifna sånger och efterlemnar åtskilliga kompositioner i manuskript, deribland äfven orkester- och kammarmusikverk.

Gründer, Mauritz, skådespelare, afled i somras 42 år gammal. Han var jemte Anna Pettersson-Norrie och hr W. Kloed en tid direktör för Vasateatern och öfvergick sedan till Södra teatern. Först uppträdde han här på Nya teatern och slutligen på Dramatiska. Gründer gjorde rätt mycken lycka i operetten, ehuru ej utrustad med någon mera framstående sångröst.

Meilhac Henri, dramatiker afled d. 7 juli i Paris 60 år gammal. Han hade i ett par decennier från 1860 till medarbetare Ludovic Halévy. Af deras bekanta operatexter vilja vi påminna om libretton till »Sköna Helena» (fr. 1864) »Storhertiginnan af Gerolstein», »Pariserlif» samt äfven till »Carmen».

Taskin Alexandre, berömd barytonsångare vid Opéra Comique i Paris och professor vid konservatoriet, född derst. 18 mars 1853, afled i Paris 6 oktober. Han debuterade 1875 i Amiens och sjöng på Theâtre lyrique 1878. På Opéra Comique gjorde han sin debut 1880. Han har der gjort stor lycka i en mängd operor såsom »Jean från Nivelle», »Hoffmanns sagor», »Manon», »Diana», »Egmont», »Proserpine», »Esclarmonde», »Philemon och Baucis», »Mignon», »Figaros bröllop» m. fl.

Om japanska musikkapell innehåller den i Japan utkommande illustrerade tidningen »Fonsakon-Ga» en intressant uppsats, visande att dessa kapell äro på god väg att förvandlas till orkestrar i europeisk stil. I hufvudstaden Tokio fins redan tre instrumentalkårer, som utföra europeisk musik.

†

Isidor Dannström.

Den gamle vördade och värderade tonsättaren och sångmästaren Isidor Dannström afled härstädes helt oväntadt den 17 dennes i en ålder af nära 85 år. Det sorgliga budskapet inträffade just som detta nummer var färdigt att tryckas, hvarföre någon nekrolog nu ej kan meddelas Nr 12 af Svensk Musiktidning i år innehåller hans porträtt jemte en kort biografi.

Gustaf Hägg

emottager elever i **piano-** och **orgelspelning, harmonilära** samt **kontrapunkt.**

Adress: *Uplandsgatan 30.*

Anna E. Moberg

Från Kongl. Musik-Konservatorium utexam. lärare och organist.

Meddelar undervisning i piano och orgelspelning samt harmonilära.

Anmälning alla dagar kl. 12—2.

Karlavägen 42, n. b.

Rikstelefon 34 21.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen.

Kurs i **plastik** samt undervisning i **sång** efter den italienska sångmetoden i förening med **instuderande af roller,** med särskildt afseende fäst vid frasering och diktion, meddelas af

Signe Hebbe

Sturegatan 24, Stockholm.

Rekommendations-intyg från alla verldens länder. — Illustrerad priskurant gratis. — Solida kommissionärer sökas.

Oscar Lejdström,

Sånglärare.

Mäster-Samuelsgatan 35.

J. G. MALMSJÖ

GÖTEBORG

Etablerad 1843.

Kongl. Hofleverantör.

Tjuguen **första** pris, in- och utrikes.

Pianinos och Flyglar

Beqväma afbetalningsvilkor.

Talrika vitsord

från framstående musici och konstnärer, bl. a. från **Alfred Reisenauer, Professor Franz Neruda, Alfred Grünfeld, Moritz Rosenthal, Prof. Franz Mannstädt, Dir. Aug. Körling, Mad. Teresa Carreno, Fru Margareta Stern, Fru Hilma Svedbom, Fröken Tora Hwass** samt **Kungl. Musikaliska Akademien** och **Göteborgs** mera framstående musici och musiklärarinnor.

Skandinaviska Orgelfabrikens

Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.

Kontor och utställning i Stockholm:

Mästersamuelsgatan 24.

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och **Orglar** från in- och utländska utmärkta Fabriker **till de billigaste** priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.

OBS. Ständigt lager af **Flyglar** från Blüthner och **Pianinos** från G. Schwechtens berömda fabriker.

Gust. Petterson & Komp.

43 Regeringsgatan 43.

Flyglar, Tafflar och **Pianinos** från **J. G. Malmsjö.**

Aug. Elfåkers Musikskola

Rådmansgatan 82, 2 tr. upp.

Undervisningsämnen: **Orgel, Harmoni, Kontrapunkt, Komposition** och **Instrumentation.**

Anmälningar mottagas alla dagar kl. 12—2 e. m.

Svensk Musiktidning

utkommer 1897 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *och* ***musikbilaga.*** *Tidningen utgifves såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kungstensgatan 56,*** *3 tr., i* ***bok-*** *och* ***musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor. I landsorten prenumereras bäst å* ***posten.***

Porträtter i nr 1 Alb. Rubenson, nr 2 Fr. Schubert, nr 3 Math. Linden (som Orfevs), **nr 4 Frida Schytte, nr 5 Herman Brag, nr 6 C. J. Lindberg, nr 7 Aulinska qvartetten** (Tor Aulin, C. Sandqvist, A. Bergström, B. Carlson, Vilh. Stenhammar), **nr 8 L. Zetterqvist, nr 9 Joh. Brahms, nr 10 Harald Molander. Illustration: Teater- och musikutställningens paviljong; nr 11—12** (27 porträtt): **I. Holter, F. Rung, C. Nordqvist R. Henneberg, I. Hedenblad, F. Neruda, F. Berwald, L. Norman, A. Söderman, S. Saloman, I. Dannström, G. Wennerberg, V. Svedbom, I. Hallström, K. Valentin, A. Hallén, E. Sjögren, V. Stenhammar, T. Aulin;** Tonsättarinor: **V. Aulin, E. Andrée, H. Munktell, Lago (L. Netzel).** — Fruar **C. Östberg, M. Linden,** hrr **A. Ödmann, C. F. Lundqvist** (Pris 50 öre); **nr 13 Saint-Saëns, nr 14 Konung Oscar II** (civil, jemte afbildning af hans till Musikaliska akademien skänkta porträtt och dennas medalj öfver honom).

Obs.! Svensk Musiktidning nr 15 innehåller ett vackert porträtt af

Sigrid Arnoldson.

Innehåll: Gaëtano Donizetti (med porträtt). — Musikpressen. — Dödstall inom musik- och operavärlden 1896 (forts. o. slut). — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Hvarjehanda. — † Isidor Dannström. — Annonser.

Stockholm, Kôersners Boktryckeri-Aktiebolag, 1897.